

Sensorveiledning PED101, 17MAGLU5-10

Emnekode: LMUPED10117-1 18H PED101 Lærerrollen: elevenes læring og utvikling (5-10)

Emneplanbeskrivelse:

EKSAMEN

Individuell skriftlig skoleeksamen, 5 timer

Alle skriftlige hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

Emnet tar utgangspunkt i PED101 (se vedlegg, siste sider)

I undervisningen har vi vektlagt følgende temaer (antall undervisningstimer i temaet):

- Klasseledelse (20 t.)
- Didaktikk (20 t.)
- Læring og læringsteorier (20 t.)
- Vurdering for læring (10 t.)
- Profesjonsetikk (10 t.)
- Grunnleggende ferdigheter (10 t.)
- Styringsdokumenter og skolens mandat (10 t.)

Forberedelse

- Studentene har hatt et arbeidskrav der de har fått en case som de skal se i lys av teori. Teksten er en hjemmeoppgave på 1000 ord.
- Studentene har hatt en kort gjennomgang av hva en case er og hvordan en case kan angripes. De har i gruppe arbeidet med en gitt case og gruppearbeidet har vært diskutert i plenum.
- Studentene har fått informasjon om følgende kriterier og forslag til struktur:

Forslag til struktur

- Innledning
 - Fortell hvilken case du har valgt
 - Presenter teori og styringsdokumenter som brukes i drøftingen
 - Gi eventuelle utfyllende beskrivelser av nødvendige tilleggsopplysninger utover de som er nevnt i casen
- Drøfting

- Presenter to eller flere handlingsalternativer. Drøft ett av handlingsalternativene med utgangspunkt i relevant teori fra pensum og aktuelle styringsdokumenter
- Avsluttende refleksjon
 - Oppsummering
 - Vis hvordan oppgaven kan øke din kompetanse som lærer

Kriterier

Kandidaten

- relaterer teksten til ett eller flere av skolens styringsdokumenter
- drøfter ulike teoretiske perspektiv med utgangspunkt i minst to av temaene fra PED101
- integrerer teori og praksis (innholdet i casen): Anvender teori slik at det bidrar til å belyse temaet ut fra flere perspektiver, som igjen gir et grunnlag for drøfting og refleksjon.
- skriver teksten slik at den tilfredsstillende krav til akademisk skriving

Studentene skal under eksamen velge en av de følgende casene:

Case A

Petter har vært kontaktlærer for 7A siden 5. klasse. Han har gjennom disse årene fått sporadiske kommentarer fra andre faglærere om at klassen er urolig og at enkeltelever forstyrrer undervisningen. Lærere har også rapportert om uakseptable situasjoner i friminuttene. Nå i høstsemesteret har meldinger om uro og uønsket adferd kommet hyppigere. Petter ser ikke selv utfordringer med uro i egne timer. Hans utfordring er mer at klassen er lite motivert for skolearbeid, og at det er få som tar skolen på alvor. På foreldremøtet ved oppstarten av skoleåret ga også noen av foreldrene uttrykk for at barna deres mistrives på skolen. Enkelte fortalte også at deres barn hadde begynt å engste seg for ungdomsskolen og strengere faglige krav.

Case B

Silje begynte som kontaktlærer i 9A for fem måneder siden. 9A er en stor klasse med 28 elever. Førsteintrykket hennes var svært positivt både faglig og sosialt, men hun opplever nå at dette bildet har endret seg noe. Silje har klassen i flere fag, og hun har gjennomført ulike prøver, både individuelt og i gruppe, som viser stort sprik i elevenes måloppnåelse og evne til samarbeid. Det er allikevel ingen elever som har spesialundervisning eller særskilt norskopplæring. Det er heller ikke grunnlag for å vurdere dette. Silje har også gjennomført en uformell spørreundersøkelse i klassen hvor mange elever svarer at de ikke lærer noe på skolen. Flere skriver også at de er redde for å lese høyt eller svare på spørsmål fordi de frykter at medelever vil le. Utover dette svarer elevene at de trives i klassen.

Karakterer

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier	Krav til høyeste og laveste beståtte nivå
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.	<ul style="list-style-type: none"> • Viser svært stor forståelse for kompleksiteten i læreres profesjonsutøvelse • Kan i svært stor grad bruke ulike relevante teorier for å belyse og forstå kompleksiteten i profesjonsutøvelsen • Behersker akademisk skriving
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.	<ul style="list-style-type: none"> •
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.	<ul style="list-style-type: none"> •
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.	<ul style="list-style-type: none"> •
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser	<ul style="list-style-type: none"> • Viser et minimum av profesjonsforståelse • Skriver en sammenhengende

		liten vurderingsevne og selvstendighet.	og forståelig akademisk tekst <ul style="list-style-type: none">• Gjør bruk av relevant teori
F	Ikke bestått	Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.	

VEDLEGG, emneplan

LMUPED10117 PED101 Lærerrollen: elevenes læring og utvikling (5-10) (Høst 2018)

Innholdsfortegnelse

- [Emnet er tilknyttet følgende studieprogram](#)
- [Undervisningssemester](#)
- [Studentens læringsutbytte etter bestått emne](#)
- [Innhold](#)
- [Undervisnings- og læringsformer](#)
- [Arbeidsomfang](#)
- [Praksis](#)
- [Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen](#)
- [Eksamen](#)
- [Sensorordning](#)
- [Evalueringsav emnet](#)
- [Litteratur](#)

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Undervisningssemester

3. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om skolen som virksomhet og hvordan skolens styringsdokumenter legger premisset for opplæringen
- har kunnskap om læring, motivasjon og læringsstrategier tilpasset elevenes kognitive, sosiale og emosjonelle utvikling
- har kunnskap om sentrale didaktiske prinsipper og varierte arbeids- og vurderingsformer

- har kunnskap om grunnleggende ferdigheter og hvordan disse kan fremme elevenes læring
- har kunnskap om klasseledelse og om hvordan praktiske, skapende og estetiske læreprosesser kan påvirke helse, trivsel og læring
- *har kunnskap om etiske perspektiver knyttet til samspill på ulike læringsarenaer*

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende gjeldende læreplaner for å sikre progresjon i elevenes opplæring
- kan samarbeide med medstudenter om planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning og begrunne didaktiske valg
- kan anvende forskningsbasert kunnskap til å utøve god klasseledelse og utvikle et trygt og inkluderende læringsmiljø for elever

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning for elever med utgangspunkt i eksisterende rammefaktorer og gjeldende læreplanverk
- kan bygge relasjoner til og mellom elevene, involvere dem i utviklingen av læringsmiljøet og legge til rette for et trygt faglig og psykososialt miljø
- *kan kritisk reflektere over egen didaktiske kompetanse, ledelseskompetanse og profesjonsetiske dilemmaer*

Innhold

Studenten vil gjennom dette emnet tilegne seg kunnskap om skolens mandat slik det er formulert i opplæringslovas formålsparagraf. Skolens styringsdokument, Kunnskapsløftet, er et viktig arbeidsredskap for læreren, og studenten vil få kunnskap om kunnskapsløftets oppbygging og innhold.

Læring er et gjennomgående begrep i dette emnet, og studenten skal få kunnskap om ulike læringsteorier og læringsstrategier samt hvordan denne kunnskapen bidrar til å forstå elevenes læring. Tilpasset opplæring for alle elever og skolens vektlegging av de fem grunnleggende ferdighetene er også sentrale begrep. Det gis en innføring i didaktisk kompetanse, og denne vektlegger varierte arbeidsmetoder og vurdering for og av læring.

Klasseledelse og hvordan et trygt læringsmiljø og estetiske læreprosesser kan påvirke helse, trivsel og miljø er også sentralt i dette emnet. I tillegg skal studenten gjøres kjent med

lærerprofesjonens etiske plattform, slik at innholdet i denne kan bli et hjelpemiddel i studentens refleksjoner rundt egen og andre studenter og læreres profesjonsutøvelse.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er lagt opp med varierte arbeidsformer som forelesninger, seminarer, rollespill, gruppearbeid og ulike bilde- og tekstproduksjoner. I arbeidsoppgaver i gruppe, se arbeidskrav, skal det brukes presentasjonsprogram og bildefortelling i presentasjonen. Ikke alle temaene kan behandles i forelesninger eller seminar og studenten må derfor beregne selvstudium innenfor enkelte temaområder.

For at studenten skal få trening i arbeidsmåter som brukes i lærerarbeidet samt utvikle sin profesjonsidentitet, vil det legges opp til at studenten får øvelse i å planlegge, gjennomføre og vurdere aktiviteter både individuelt og i grupper. Arbeidsmåtene skal fremme evnen til samarbeid, analyse, drøfting og kritisk refleksjon.

Studenten vil gjennom artikkelseminarer få øvelse i å lese vitenskapelige artikler. Gjennom ulike arbeidskrav og veiledning i utførelsen av disse, skal studenten utvikle akademisk skriving. Studenten skal også medvirke i planlegging og utarbeiding av vurderingskriterier knyttet til arbeidskrav.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Iht. rammeplanen skal religion, livssyn og etikk (RLE) med et omfang tilsvarende 15 studiepoeng være integrert i faget pedagogikk og elevkunnskap. I dette emnet utgjør RLE-komponenten tilsvarende 2 studiepoeng. Læringsutbyttebeskrivelser knyttet til RLE-komponenten i emnet er kursivert.

Praksis

Det er tre uker praksis i 3. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 2, emne 103 (MAT/ENG/FRA/SPA/SAM) har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Minimum 80 % deltakelse på undervisning inkludert profesjonsdager
- Arbeidsoppgaver, individuelt og i gruppe, knyttet til temaene:

- skolens styringsdokumenter
- grunnleggende ferdigheter
- læring og læringsprosesser
- vurdering for og av læring
- klasseledelse
- profesjonsetiske dilemmaer

Arbeidskravene skal leveres til fastsatte frister og må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig skoleeksamen, 5 timer

Alle skriftlige hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

En ekstern og en intern sensor.

Evaluering av emnet

Studentene får anledning til å delta i evaluering av de ulike arbeidsformene, valg av pensumlitteratur og egen læringsaktivitet (EVA3).

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 6. juni 2018.

Christensen, H. & Thoresen, K.E. (2016). Jeg skal bli lærer! Utvikling av profesjonskompetanse. Oslo: Universitetsforlaget. (129 s.)

Dalland, C.P., & Thaule-Hatt, H. (2017). Kreativitet i skolen. Bergen: Fagbokforlaget. (120 s.)

Duesund, L. (2014). Uro i skolen. I Stray, J.H. & Wittek, L. (Red.). Pedagogikk - en grunnbok. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (15 s.)*

Ertesvåg, S.K. (2014). Klasseledelse ; teoretisk perspektiv. I Stray, J.H. & Wittek, L. (Red.). Pedagogikk - en grunnbok. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (17 s.)*

Fiskum, T.A., Gulaker, D. & Andersen, H.P. (red.). (2018). Den engasjerte eleven: Undrende, utforskende og aktiviserende undervisning i skolen. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 1, 2 og 3. (54 s.) <https://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/book/35>

Fjeld, H. (under utgivelse). Styring av utdanning. Skolepolitikk og styringsdokumenter. I

Fjeld, H., Æsøy, K.O. & Dybvikstrand, T.S. (Red.). Den gode lærer. Oslo: Universitetsforlaget. (5 s.)*

Fosse, B.O., Rødnes, K.A. & Brevik, L.M. (2015). Betydningen av å bruke fagbegreper. *Bedre skole*, 2/15. (4 s.)

Helle, L. (2017). *Å tenke didaktisk*. Bergen: Fagbokforlaget. (183 s.)

Klette, K. (2007). Bruk av arbeidsplaner i skolen - et verktøy for å realisere tilpasset opplæring? *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 91(4). (14 s.)

Mosvold, R. & F. O. Ohnstad (2016). Profesjonsetiske perspektiver på læreres omtaler av elever. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 100(1), 26-36. (10 s.)

Ohnstad, F. O. (2015). *Profesjonsetikk i skolen. Læreres etiske ansvar*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (100 s.)

Ohnstad, F. O. (2014). Lærerprofesjonens etiske plattform - og hvordan lærerutdanningen kan bruke den. *Bedre skole*, 2, 50-57. (7 s.)

Schjetne, E., Afdal, H., Johannesen, N., Anker, T. & Afdal, G. Publisert (2016, 20.05). «Det profesjonsetiske språket som alt finnes i barnehagen, må bli mer synlig». *Utdanningsnytt.no*. <https://www.utdanningsnytt.no/debatt/2016/mai/profesjonsetisk-refleksjon-i-barnehagen/>

Selvik, T. (2004). Undervisningsetikk er det noe å bry seg med? *Norsk pedagogisk tidsskrift*. 88(5). (14 s.)

Skaalvik, E.M. & Skaalvik, S. (2018). *Skolen som læringsarena. Selvoppfatning, motivasjon og læring*. Oslo: Universitetsforlaget. (280 s.)

Skovholt, K. (2016). Grunnleggende ferdigheter. I Stray, J.E & Wittek, L. (Red.). *Pedagogikk - en grunnbok*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (11 s.)*

Slemmen, T. (2015). *Vurdering for læring i klasserommet*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (177 s.)

Svenkerud, S., Klette, K. & Hertzberg, F. (2012). Opplæring i muntlige ferdigheter. *Nordic Studies in Education*, 32(1), 35-49. (10 s.)

Traavik, H. (2009). Grunnleggende ferdigheter: Hvorfor er de så viktige? I Traavik, H., Hallås, O. & Ørving, A. (Red.). *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget. (13 s.)*

Utdanningsdirektoratet. (2018) *Læreplanverket for Kunnskapsløftet*. Oslo: Pedlex Norsk Skoleinformasjon. (ca. 30 s.)

Totalt ca. 1200 sider

Offentlige dokumenter

Forskrift til opplæringslova. (2006). <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2006-06-23-724>

Opplæringslova. (1998). Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa. <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61?q=opplæringslova>

Kunnskapsdepartementet (2006). *Kunnskapsløftet, LK06*. <http://www.udir.no/>

Kunnskapsdepartementet. (2016). *Fag - Fordyping - Forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet (Meld. St. 28 (2015-2016))*. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-28-20152016/id2483955/>

Kunnskapsdepartementet. (2017). Overordnet del i verdier og prinsipper for grunnopplæringen.<https://www.regjeringen.no/contentassets/37f2f7e1850046a0a3f676fd45851384/overordnet-del---verdier-og-prinsipper-for-grunnopplaringen.pdf>

Utdanningsforbundet. (2012). Lærerprofesjonens etiske plattform.
http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Profesjonsetikk/Lærerprof_etiske_plattform_297x460_uBleed_3110.pdf

Nyttige sider fra utdanningsdirektoratet:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/grunnleggende-ferdigheter/>

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/vurdering/>

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/klasseledelse/>

<https://skoleporten.udir.no/>